

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA z JĘZYKA POLSKIEGO
dla klas I - III realizowany w III LO im. św. Jana Kantego w Poznaniu
w roku szkolnym 2018/2019

I. Cele oceniania osiągnięć uczniów na lekcjach języka polskiego

Gromadzenie informacji na temat postępów ucznia w zakresie:

- znajomości dziedzictwa literackiego i kulturowego,
- rozumienia tradycji narodowej i europejskiej oraz rozpoznawania jej obecności we współczesnej literaturze,
- interpretacji dzieł w różnych kontekstach,
- rozpoznawania i hierarchizowania wartości w omawianych dziełach literatury,
- znajomości zagadnień z zakresu nauki o języku,
- sprawnego i poprawnego posługiwania się językiem ojczystym,
- orientacji w zjawiskach artystycznych we współczesnej kulturze i ich wartościowania.

II. Wymagania edukacyjne z języka polskiego

Uczeń ma obowiązek:

- systematycznie i starannie przygotowywać się do zajęć,
- opanowywać wiadomości i umiejętności wskazane w wymaganiach edukacyjnych z języka polskiego na poziomie podstawowym i ponadpodstawowym,
- prowadzić zeszyt przedmiotowy / notatki powinny odzwierciedlać tok zajęć/,
- posiadać na zajęciach zeszyt przedmiotowy, podręcznik, egzemplarz omawianej lektury oraz inne materiały wskazane przez nauczyciela,
- aktywnie uczestniczyć w zajęciach,
- opracowywać zadania domowe w terminie,
- czytać lektury wskazane przez nauczyciela i określone w programie nauczania w terminie,
- w przypadku nieobecności na pracy klasowej czy sprawdzianie z przyczyn uzasadnionych (np. choroba, wypadek losowy) ustalić z nauczycielem termin sprawdzenia wiedzy i umiejętności, uzupełnić braki (termin ustalony zostaje w pierwszym dniu pojawienia się ucznia po czasie absencji),
- nieobecność nieusprawiedliwiona / nieuzasadniona (np. tylko na pojedynczych godzinach) nie daje w/w możliwości, a uczeń otrzymuje ocenę „nieodstateczny”,
- w przypadku nieobecności na lekcji uczeń jest zobowiązany samodzielnie opracować omawiany materiał,
- ponadto: uczeń klasy akademickiej zobowiązany jest do realizacji jednego projektu edukacyjnego w trzyletnim cyklu nauczania.

Uczeń ma prawo:

- do dwukrotnego nieprzygotowania się do lekcji w okresie bez żadnych konsekwencji (nie dotyczy ono czytania lektur oraz wcześniej zapowiedzianych prac klasowych, sprawdzianów, kartkówek),
- do poprawienia oceny niedostatecznej z pracy klasowej, sprawdzianu w ciągu dwóch tygodni od otrzymania poprawionej pracy w terminie ustalonym z nauczycielem.

W stosunku do ucznia ze stwierdzonymi dysfunkcjami obniża się wymagania w następujący sposób (zgodnie z zaleceniami OKE):

1. W pracy pisemnej ucznia z dysleksją i dysortografią bierze się pod uwagę przede wszystkim wartość merytoryczną wypowiedzi oraz jej formę językową, nie uwzględnia się w ocenie następujących błędów:
 - zmienionej kolejności liter w wyrazach,
 - wstawionych dodatkowo liter w wyrazie, opuszczonych lub przestawionych,
 - opuszczonego początku lub końca wyrazu,
 - występowania w wyrazach głosek dźwięcznych lub bezdźwięcznych i odwrotnie,
 - mylenia głosek „i” i „j”, głosek nosowych z końcówką fleksyjną, np.: -ę, -em, -ą, -om,
 - mylenia przedrostków z zaimkami (np.: *pode szły*), błędnego zapisywania przyimków z rzeczownikami i przysłówkami (np.: *wklasie, zachwilę, napewno*),
 - niewłaściwego zapisu spółgłosek miękkich (np.: *rosinie* zamiast *rośnie*),
 - pisowni niezgodnej z zasadami ortografii, jeżeli wynika ona z nadmiernego zaufania do zasad ortografii i schematycznego ich stosowania,
 - błędnego stosowania lub niestosowania znaków interpunkcyjnych,
 - zapisu fonetycznego wyrazu.
2. W pracy pisemnej ucznia, u którego stwierdzono dysgrafię uwzględnia się opinię i zalecenia poradni (uczeń ma prawo pisać mało czytelnie, stawiać niekształtne litery).

III. Narzędzia i zasady oceniania uczniów oraz gromadzenia informacji

1. Na lekcjach języka polskiego stosowany jest tradycyjny system oceniania (ilość ocen cząstkowych – zgodna z zapisem w WSO – co najmniej sześć w okresie).
 2. Przy ustalaniu oceny z prac pisemnych przyjmuje się progi procentowe oceniania zgodne z zapisem w WSO.
 3. Ocena śródroczna i końcoworoczna ustalane są zgodnie z obowiązującą skalą ocen ze średniej ważonej.
- Ocena roczna obejmuje wszystkie oceny cząstkowe uzyskane w pierwszym i drugim okresie nauki.

4. Oceny wystawiane są według średniej ważonej:

praca klasowa: x3 (poprawa: x2)

sprawdzian/test: x3 (poprawa: x2)

kartkówka: x2

konkursy i olimpiady: etap szkolny – x1/rejonowy – x2/wojewódzki – x3

udział w realizacji projektów/sesji: od x1 do x3 (w zależności od stopnia zaangażowania)

wypracowania: x2

wypowiedź problemowa ustna/prezentacja/referat: x2

praca w grupie/aktywność: x1

zadanie domowe: x1

W przypadku oceniania innej formy aktywności lub potrzeby wyróżnienia któregoś z działań nauczyciel ustala z klasą sposób oceny oraz jej wagę.

PROGI WYMAGAŃ NA POSZCZEGÓLNE OCENY

Uczeń uzyskuje ocenę:

- **CELUJĄCY**, gdy:
 - spełnia wszystkie wymagania na ocenę bdb,
 - twórczo rozwija własne uzdolnienia i zainteresowania,
 - pomysłowo i oryginalnie rozwiązuje nietypowe zadania,
 - bierze udział i osiąga sukcesy w konkursach i olimpiadach,
 - sięga do dodatkowych pozycji lekturowych, publikacji naukowych itp.

- **BARDZO DOBRY**, gdy:
 - opanował wymagania ponadpodstawowe,
 - opanował całość materiału omówionego na lekcji i opracowanego w ramach pracy domowej,
 - potrafi samodzielnie zastosować zdobytą wiedzę w sytuacjach typowych i problemowych,
 - napisał wszystkie prace klasowe i domowe, przeczytał wszystkie lektury i uzyskał bardzo dobre i dobre oceny cząstkowe,
 - brał aktywny udział w zajęciach, a jego odpowiedzi były wyczerpujące, pełne pod względem merytorycznym i cechowała je wysoka kultura języka,

- **DOBRY**, gdy:
 - oceny cząstkowe wskazują, iż opanował materiał omówiony na lekcji i opracowany w ramach pracy domowej w stopniu dobrym,
 - napisał wszystkie prace klasowe i domowe, przeczytał wszystkie lektury,
 - starał się brać aktywny udział w zajęciach, choć nie wszystkie jego odpowiedzi były udane,
 - wypowiedzi pod względem merytorycznym oraz ich kompozycji nie budzą zastrzeżeń,

- **DOSTATECZNY**, gdy:
 - opanował wymagania podstawowe,
 - oceny cząstkowe wskazują, iż opanował materiał omówiony na lekcji i opracowany w ramach pracy domowej w stopniu dostatecznym,
 - sporadycznie brał udział w lekcjach,
 - oddawane prace pisemne były przeciętne pod względem sprawności językowej i wartości merytorycznej,

- **DOPUSZCZAJĄCY**, gdy:
 - opanował wymagania podstawowe,
 - oceny cząstkowe wskazują, iż opanował materiał omówiony na lekcji i opracowany w ramach pracy domowej, a określony w podstawie programowej, w stopniu ograniczonym,
 - w trakcie semestru / roku szkolnego/ nie pracował systematycznie,
 - rzadko brał udział w zajęciach,
 - prace pisemne wskazują, iż nie włożył w nie dużo wysiłku i wykazują widoczne niedociągnięcia,
 - popełnia błędy i nie stara się ich sam korygować,

- **NIEDOSTATECZNY**, gdy:
 - nie opanował niezbędnego minimum zawartego w podstawie programowej, tak w zakresie wiedzy, jak i umiejętności,
 - nie podjął próby aktywnego uczestnictwa w zajęciach,
 - prezentował negatywną postawę wobec określonych wymagań.

Promocja uzyskiwana jest od średniej 1,75.

Pozostałe oceny (3,4,5,6) uzyskiwane są po osiągnięciu co najmniej średniej ważonej:

dopuszczający -- 1,75
 dostateczny -- 2,67
 dobry -- 3,67
 bardzo dobry -- 4,67
 celujący -- 5,3

IV. Rodzaje aktywności ucznia podlegające ocenianiu

1. **Wypowiedzi ustne**, w tym sprawdzające przygotowanie ucznia do zajęć.

Ocenię podlegają:

a) merytoryczna strona wypowiedzi:

- znajomość treści objętych programem nauczania,
- znajomość, zrozumienie i klasyfikacja zjawisk oraz kontekstów literackich, kulturowych i historycznych,
- zgodność treści z tematem,
- formułowanie samodzielnych sądów wartościujących, poziom sprawności myślowej: wnioskowanie, uogólnianie obserwacji, uzasadnianie tez, trafna argumentacja,

b) kompozycja wypowiedzi:

- planowość,
- logiczność,
- spójność,

c) sprawność językowa:

- bogactwo słownictwa,
- poprawność gramatyczna.

2. **Udział w dyskusji** (waga argumentów, etyka i kultura wypowiedzi, dokumentowanie tez).

3. **Praca ucznia na lekcji** (za aktywne uczestnictwo w zajęciach uczeń wynagradzany jest pełną oceną lub częściową w postaci plusów).

Plus/y może uzyskać uczeń, który aktywnie uczestniczy w zajęciach, wykazuje samodzielność i pomysłowość, swoją postawą zachęca innych do aktywnego udziału w zajęciach.

4. **Prace pisemne** – wiedza i umiejętności uczniów sprawdzane w różnych formach pracy klasowej podlegają ocenie z uwzględnieniem następujących kryteriów:

- zgodność treści wypracowania z tematem,
- zawartość merytoryczna,
- kompozycja,
- styl,
- poziom językowy,
- zapis,
- estetyka.

5. **Prezentacje w klasie** (referaty, recytacje, efekty własnych działań twórczych).

6. **Praca w grupie** (zasady oceniania pracy grupowej nauczyciel określa przed wykonaniem zadania; ocenę może otrzymać osoba referująca efekty działań grupy - wybrana przez jej członków lub wskazana przez nauczyciela - bądź też cała grupa).

7. **Pamięciowe opanowanie fragmentów lub całych utworów literackich** wskazanych przez nauczyciela

8. Prace klasowe, sprawdziany, kartkówki, notatki, zadania domowe.

9. Dodatkowo samodzielnie wykonane przez ucznia prace.

V. Sposoby sprawdzania postępów uczniów

1. Diagnoza wiedzy i umiejętności uczniów kl. I w pierwszym miesiącu nauki, kl. II w II okresie/semestrze nauki; w kl. III - diagnoza maturalna w terminie przewidzianym przez wydawnictwa lub OKE – zgodnie z zarządzeniem Dyrektora Szkoły.

2. Prace klasowe (**co najmniej dwie w semestrze** spośród niżej wymienionych; o ich terminie uczniowie są informowani z dwutygodniowym wyprzedzeniem):

- test sprawdzający umiejętność czytania ze zrozumieniem tekstów literackich i nieliterackich,
 - wypracowania będące dłuższą samodzielną wypowiedzią o różnym charakterze, np. rozprawka, esej, wypowiedź interpretacyjna (przedmiotem rozważań może być utwór liryczny, tekst lub fragment tekstu jako klucz do odczytania utworu, sposób ujęcia tego samego motywu, tematu w utworach).
3. Sprawdziany wiadomości **co najmniej dwa w semestrze** (z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem) dotyczące:
- problematyki omówionych tekstów literackich, wiedzy o epoce,
 - wiedzy o języku,
 - np. syntez historycznoliterackich (jedna synteza w miesiącu) w klasach maturalnych.
4. Pisemne prace domowe (rozprawka, esej, wypowiedź interpretacyjna czytanie ze zrozumieniem...).
5. Wypowiedzi ustne na zadany temat.
6. Inne sposoby:
- notatki,
 - referaty,
 - prezentacje,
 - głos w dyskusji,
 - recytacja utworów literackich (udział w przedstawieniach teatralnych organizowanych na terenie szkoły).

VI. Przedmiotowy system oceniania z języka polskiego jest zgodny ze Statutem szkoły.

Zespół nauczycieli języka polskiego:

Róża Poleć – przewodnicząca zespołu
 Beata Błaszczyk
 Aleksandra Francuz
 Beata Kwiatkowska
 Sylwia Marciniak
 Agnieszka Nowakowska

